

hefur ment seg frá idealismu til at vera eitt felag, ið fer út og selur Føroyar? Jú, svarar Kristian, men vit eru framvegis idealistisk, tí spenningur er framvegis í at gera hetta, hóast hetta er nakað, eg havi fingist við í fleiri ár. Endamálið má vera at samantvinna tað erliga og tað kommersiella, og hevði hann ynskt sær, at eini fimm fólk kundu starvast hjá plátufelagnum. Hann leggur tó dent á, at tað ikki eigur at vera nøkur samfelagsuppgáva at rökka hesum, tí hetta má felagið klára sjálvt við at hava nakað at bjóða upp á eins og ein og hvør onnur fyrirtøka.

Nú prátað verður nógv um at útflyta tónleik, sigur Kristian tað ikki bara verða nokk at hava eitt gott orkestur. Tað kostar at marknaðarføra, men sigur tað viðhvørt loysa seg at halda seg til tað, sum er egið og føroyskt.

Millum 10 tær frægastu

Hetta hevur Kristian eisini sjálvur sannað. Eitt nú er seinasta fløga hansara »Tjaldursgjógv« (»Shalder Geo«) og endurútgávan av »Concerto Grotto« nýliga kosnar av gomlum og algongdum amerikanskum jazztónleikablaði - sum ikki bara er kent fyri at rósa - at teljast millum tíggu tær bestu útgávurnar av sínum slag í fjór. Men so havi eg eisini givið plátur út síðani 1977, leggur Kristian aftur lítillátin afturat. Ummælarin á hesum blaðnum er eisini útvarpsmaður í Toronto, og verður Kristian sostatt nógv spældur í Kanada.

Tað sama gjørdi eitt franskt blað - valdi jazzverk hjá Kristiani at teljast millum tíggu tær frægastu fløgurnar í fjór. Hugsar ein um, hvussu nógvur jazztónleikur verður útgivin er hetta ein heiður, men hetta er eisini úrslið av 20 ára royndum, og verður bygt á tær, so hava vit møguleika at gerast kendari, heldur Kristian.

Ferðavinnan

Umframt at hava lagt seg eftir at útflyta føroyskan tónleik, nevnið Kristian á hugan hjá ferðafólki, ið kemur hendaðvegin, at ognar sær føroyskan tónleik, líkasum tey eisini hava á huga í føroyskum myndum, bókum og øðrum handverki. Tutl hevur altíð, men serliga seinastu árin, selt nógvan tónleik hvørt summár, og kann hetta eisini rokast sum útflytingur, sigur Kristian. Ikki minst verður selt nógv, tá konsertir verða hildnar. Enn einaferð er tað tann etniski tónleikurin og jazzurin, sum vekja áhuga, og metseljarar í fjór vóru Enekk og Tjaldursgjógv.

Fjálga um evnini

Men skal nakað munagott fáast burturúr, eru evnini ein avgjørd fortreyt. Tað krevur talent - bæði fyri marknaðarføring og so sjálvandi eisini tað listaliga talentið. Sum dømi nevnið Kristian íslensku Björk, ið ikki er

nakað »produkt«, men sum byrjaði at syngja sum smágenta, og síðani hevur ment seg til tað, hon er í dag. Pláturnar frá teirri tíðini verða enn spældar. Hon er alto ikki nakað produkt av nakrari businesshugsan, men hon er eitt talent. Men um alt hetta kann kombinerað í t.d. MTVhøpi, kemur list burtur úr. Tað er ikki so lætt, sum tað ofta kanska kann ljóða, at vit kunnu »gera eina Björk«. Man kann jú ikki siga, at nú vilja vit hava ein William Heinesen afturat...hvør skal tað verða? spyr Kristian.

Tað týðningarmiklasta hjá okkum, sum hava við mentan at gera, er at víðka møguleikarnar hjá teimum sum hava evnini, so evnini koma fram. Umstøðurnar eru týðningarmiklar, so at vit t.d. fáa spælistøð, og at tey sum yrkja kunnu koma út við teirra tilfari - at vit koma fram við okkara eksperimentunum.

Óheppin gongd

Kristian heldur kapping flestu økjum vera góða, men gongdin í seinastuni á heimamarknaðinum, er komin eitt sindur illa við hjá Tutli. Áður gav Tutl út fitt av tí, sum var vælumtøkt í Føroyum, umframt tað sum var meira á »síðulinjuni«, sæð við føroyskum eygum, men sum er áhugaverdast sæð utanfrá, sum Kristian málber seg. Nógv av tí, ið ikki bleiv so nógv selt í Føroyum, gekk nevniliga væl uttanlanda. Men nýggj plátufeløg eru komin afturat, ið bert fáast við tað, ið er populært í Føroyum. Ikki so at skilja, sigur Kristian, at nakað slag av tónleiki er betri enn nakað annað - hvørt hevur sína funktión - men tað, at vit nú bara kunnu taka tað á okkum, ið er eksperimentalt, eisini figgjarglaga, ger tað sera tungt hjá okkum. Hann sigur, at mentunarpolitikkurin er um at hvørja í hesi kappingini, og tónleikurin verður taparin.

Spennandi

Tá prátið fer at snúva seg um klassiskan tónleik, sigur Kristian, at hann royndir eisini at gera nakað við hann, men á ein lagnan hátt er tann klassiski tónleikurin í sama báti sum tann kommersielli rokkin. Her er nevniliga aftur talan um stór og effektivt forløg, sum tey smærri hava torført at kappast við. Her nevnið Kristian kóríð Ars Nova, ið hevur selt 75.000 plátur í Japan, men hóast tey eisini syngja á eini plátu hjá Sunleifi Rasmussen, ið hevur fingið øll tey bláu stempul, ein kann ynskja sær, gongur meira stríðið at selja hesa - tað er sum sagt marknaðarføring, sum skal til. Men tað er spennandi, skundar Kristian sær at skoyta upp í.

Atli Dam í tilmæli til Javnaðarflokkin:

- Medvirkið til broytingar í stjórnarviðurskiftunum

– Eg kundi tikið undir við stórum parti av tí stjórnarskipanarlaga í nýggja samgonguskjalinum, men restin av skjalinum er tað svartasta og mest borgarliga, sum nakrantíð hevur verið á prenti í Føroyum, sigur Atli Dam, fyrrverandi løgmaður og fyrrverandi formaður í Javnaðarflokkinum

– At Tjóðveldisflokkurin nú greitt hevur snarað til høgri gevur Javnaðarflokkinum enn størri ábyrgd. Tí Javnaðarflokkurin er nú tann einasti verjin hjá lønmótakarunum og vanliga fólkinum, sigur Atli Dam

positivt fer inn og medvirkar til at broyta stjórnarviðurskiftini, so at tann sáttmáli, sum kann gerast millum londini bæði, bætir sum mest um - uttan tó at fremja loysing.

Tað svartasta, sum verið hevur á prenti
Restini av samgonguskjalinum gevur Atli Dam ikki tað besta skoðsmáli.

– Tað kann sigast stutt um tað, sum har stendur, at hatta er tað svartasta og tað mest borgarliga, sum verið hevur á prenti, sigur hann.

Atli Dam heldur, at nýggja samgonguskjalið brýtur nógv av tí, sum varð vordandi síðvenja.

– Hatta prógvar eisini, at Signar á Brúnni var tann, sum kom at seta kósina hjá Tjóðveldisflokkinum burtur frá at verða roknaður sum partvís vinstraflokkur til burturav at vera ein borgarligur flokkur.

Atli Dam sigur, at Signar á Brúnni í valtríðnum boðaði frá, at Tjóðveldisflokksins politikkur fevndi frá uttasta høgri og inn í móti miðjuni í politikki.

– Hetta gevur so Javnaðarflokkinum enn størri ábyrgd. Tí Javnaðarflokkurin er nú tann einasti verj-

in hjá lønmótakarunum og vanliga fólkinum, sigur hann.

Atli Dam sigur víðari, at samgonguskjalið hevur alt ov nógvan dám av, at tað í alt ov stóran mun tosar um marknaðarbúskaparlígar treytir.

– Men kortini er tað tann gamla vælkenda Fólka-flokksdefinitionin um, at tað bara eru ávisir bólkir í samfelagnum, sum skulu hava ágóðan frá restini av borgarunum. Hetta ger tað torført at liva upp til málsetningin um lægri skatt og betri sosial viðurskifti hjá vanliga borgaranum.

Tiskil heldur Atli Dam, at nógv av tí, sum stendur í samgonguskjalinum millum Fólkaflokkinn, Tjóðveldisflokkinn og Sjálfstýrissflokkinn bert eru orð, sum geva okkum eitt meira borgarligt og ósosíalt samfelag.

– Burtursæð frá hasum, so er kvinnan - helmingurin av borgaranum í landinum - vordin nógv meira ósjónlig í samfelagnum - ella nærum horvin, endar Atli Dam sínar viðmerkingar um nýggja samgonguskjalið.

EIRIKUR LINDENSKOV

– Eg kundi tikið undir við nógvum av tí stjórnarskipanarlaga í hasum samgonguskjalinum, sigur Atli Dam, fyrrverandi løgmaður og formaður Javnaðarflokksins.

Hann sigur, at sjálfstýrisslógini hjá Javnaðarflokkinum eisini byggi á íslensku skipanina frá 1918.

– Okkara skipan inniheldur tættir, sum bygdu á ta íslensku - eitt nú at slagið varð fast, at Føroyar var eitt sjálvstøðugt land og føroyingar ein sjálvstøðug tjóð - at talan var um tvinnar tjóðir.

– Men vit vendu heima-stýrisslógina á høvdið. Í prinsippinum vóru øll mál yvirtikin, og t. v. s. at vit kunnu taka yvir lóggevu- og fyrisingarvald á øllum økjum, so hvørt sum vit kundu semjast um tað og høvdu møguleika til tað, sigur Atli Dam.

Hann sigur víðari, at hetta við at proklamera ein suverenitet, sum so skal

berast aftur til Danmarkar - tað smakkar mær ikki væl, sigur hann.

– Tað hevði verið virðiligi og reidiligi við eini sjálfstýrisslóg, sum var ein samarbeidsavtala millum tey bæði londini.

Um hetta so skuldi verið innan fyririskiflagsskapin ella í einum ríkjafelagskapi - tað kundu vit so tikið stóðu til, heldur Atli Dam.

– Men tað er einki dulsmál, at mín persónliga stóða er, at eg siggi stórt virði í at samvirka í ríkis- ella ríkjafelagskappi. Tí siggi eg minni stórt í at proklamera loysingina.

Atli Dam sigur, at politikkur Javnaðarflokksins altíð hevur verið, at skuldi loysingin koma, so tóki vit stóðu, tá vit vóru komin at loysingini - við heimastýrisslógini, ella sum nú við eini nýggjari sjálfstýrisslóg.

– Og Atli Dam hevur sítt tilmæli at geva Javnaðarflokkinum:

– Eg vil mæla Javnaðarflokkinum tii, at flokkurin